

A-KATEGORIA
MOOTORSÕIDUKI JUHI ETTEVALMISTAMISE TÄIENDUSÕPPE
ÕPPEKAVA (ELEKTROONILINE ÕPPEVORM)

OÜ Autokool Kiirendus

Õppekavarühma nimetus: Transporditeenused

Õppeasutus: Oü Autokool Kiirendus, registrikood: 12350354

Ettevõtte aadress : Lääne 4-10, Tartu linn, Tartu linn, Tartumaa.

Õppekava kinnitamise kuupäev: 30.09.2023 a.

Elektroniline õppekeskkond: Teooria.ee õppekeskkond (väljatöötanud , OÜ Teooria ja liiklusspetsialistid). Keskfond sisaldab: üle 1200 teooriaküsimuse(võimalik lahendada mh. teemade kaupa, oma vigadel põhinedes jm.), videoloengud vastavalt õppekavajärgsetele teemadele, lisamaterjal-märgid, valdkonda tutvustavad ja silmaringi avardavad lisamaterjalid, „3d“ ringristmikud, õppekaardid. Lisaks vahe - ja lõpukontrollide võimalus. Suhtlusvõimalus kooliga ja teised õppekeskkonnalt seadusega nõutud lahendused.

Õppeklass: Seadusega kooskõlas õppeklass mis sisaldab muu hulgas: kirjutustahvel ja teised visualiseerimisvõimalused – monitorid/arvutid/suur TV ekraan, audio- ja videovahendid.

Õppeväljak: Kõvakattega nõuetele vastav õppeväljak. Väljak vastavuses „Nõuded mootorsõidukijuhi koolitaja õppevahenditele, õppeväljakutele ja õppesõidukitele,“ § 4 kehtestatud määruises sätestatule.

Õppesõiduk: Õppesõiduk vastavuses „Liiklusseaduse“ § 100 lõike 7 alusel kehtestatud määruises sätestatud eksamisõiduki ja juhi varustuse nõuetele.

Koolitaja: Mootorsõidukijuhi õpetaja vastab mootorsõidukijuhi õpetaja kvalifikatsiooninõuetele vastavalt „Liiklusseaduse“ §118 toodule.

Mootorrattajuhi täiendusõppe koolituse (A-kategooria) õppetöö mahud akadeemilistestundides (45 min):

	Liiklusteooriaõpe õppetundides	Õppesõit sõidutundides
Õppetöö maht elektroonilise õppekeskkonnas	10	
Õppesõidu maht		10

Õppekava koostamise alus: Majandus- ja kommunikatsiooniministri määrus nr 60 „Mootorsõidukijuhi ettevalmistamise

tingimused ja kord ning mootorsõidukijuhi ettevalmistamise õppekavad“

Kursuse läbiviimiseks vajalike sertifikaatide/litsentside olemasolu: tegevusluba: nr.270

Juhi ettevalmistamine peab õpilasele andma teadmised, oskused ja hoiakud liikluses käitumiseks vastavalt taotletava kategooria mootorsõiduki juhile kehtestatud kvalifikatsiooninõuetele.

Juhi ettevalmistamise eesmärgiks on luua eeldused:

- 1) vastutustundliku juhi liikluskäitumise kujunemiseks;
- 2) juhi ohutu, iseseisva, teisi liiklejaid arvestava ja keskkonda säästva käitumise kujunemisele.

Täiendusõppe koolituskursusele võetakse õppima A-kategooria, mootorsõiduki juhtimisõigust taotlev isik, kes:

- 1) juhtimisõiguse taotlemisel omab esmast juhiluba või juhiluba mis tahes kategooria auto juhtimiseks;
- 2) omab kehtivat mootorsõidukijuhi tervisetõendit A-kategooria, sõiduki juhtimist lubava märkega;
- 3) A-kategooria sõiduki juhtimisõiguse taotlemisel on õppetöö alustamisel vähemalt 23,5 aastat vana.

ÕPPEKAVA STRUKTUUR, ÕPPE KESTUS JA KORRALDUS

Liiklusteooriaõppe ja õppesõidu tundide ülesehitus ning vahelduvus peavad tagama õppekavas ettenähtud teadmiste ja oskuste omandamise ning õpilase ettevalmistamise vastavalt juhi liiklusalastele kvalifikatsiooninõuetele.

Liiklusteooriaõppe ja õppesõidu ühe õppetunni arvestuslik kestus on 45 minutit. Korraga on teooria- ja sõiduõpet lubatud läbi viia kestusega kuni 90 minutit. Iga 90-minutilise ajavahemiku kohta peab õpetaja ja õpilase jaoks olema katkematu puhkepaus vähemalt 15 minutit, mille jooksul õppetegevust ei toimu.

Teooriaõpe ja sõiduõpe hõlmavad järgmisi teooriaõppe ja sõidutundide teemasid vähemalt alltoodud mahus. Mootorrattajuhi täiendusõppe koolituse (A-kategooria,) õppekava struktuur ja maht akadeemilistes tundides (45 min):

Teoriaõpe		Sõiduõpe	
	Õppe- tunde		Sõidu- tunde
Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest		Juhi tööasend ja turvavarustus	
Iseseisvaks õppimiseks juhendamine		Mootorratta käsitsemine	
Mootorratta turvalisus			
Sõidu alustamine ja mootorratta asukoht sõites		Mootorratta juhtimine vähese liiklusega teel	
Sõidu eripära asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis		Mootorratta juhtimine erinevates liiklussituatsioonides	
Mootorratta peatumine ja sõidu lõpetamine			
Grupis sõit			
Möödasõit, möödumine ja ümberpõige		Möödasõit, möödumine ja ümberpõige	
Mootorratta juhtimine rasketes tee- ja ilmastikuoludes		Mootorratta juhtimine planeeritud teekonnal	
Õppetundide arv	10		10

Veebipõhise teoriaõppe läbimist kinnitab elektroonilises õppekeskkonnas Teooria.ee positiivsele tulemusele sooritatud eksam.

Vajadusel määratakse sõidutundide kogumaht sõiduõppe individuaalses õppekavas. Juhi koolitaja võib sõltuvalt õppekorraldusest, õpetamise meetodikast ja tingimustest muuta teemade käsitlemise järjestust ja teemasid lisada.

Koolitusel õpitu kinnistamiseks ja materjali kordamiseks võib õpilasele ette näha iseseisva töö. Õpilane teeb iseseisva töö õpetaja soovitustest lähtudes ja neile tuginedes. Iseseisva töö tulemusi kontrollib õpetaja.

Juhendaja kaasamine on lubatud. Juhendajaks võib olla vaid isik, kes vastab liikluseaduse § 109 vastavatele tingimustele, ja kellel on kehtiv juhendaja tunnistus.

Nõuded õpingute lõpetamiseks

Teoriaõpe: teadmiste kontroll autokooli klassiruumis või veebikeskkonnas.

Sõiduõpe: sõiduoskuse kontroll.

Täiendusõppe läbimist tõendab koolituskursuse tunnistus ning koolitaja elektrooniliselt esitatud koolituskursuse tunnistuse andmed liiklusregistris.

Õppekava koostaja:

Vadim Volkov - juhatuse liige
e-post: kiirenduskool@gmail.com
telefon: +372 5571635

1. TÄIENDUSÕPPE KOOLITUS

1.1 Teoriaõpe

T.1 Ülevaade õppetöö korraldusest ja eesmärkidest

Õppe sisu : Vastavate teemaloengute läbimine, sh: videoloengud, dokumendid, slaidid ja testid.

Õpiväljundid: Pärast koolitust õpilane:

- 1.1. teab juhiloa saamise tingimusi ja korda;
- 1.2. teab õppetöö korraldust;
- 1.3. teab õppetööd reguleerivaid õigusakte ja dokumente;
- 1.4. on omaks võtnud juhi ettevalmistamise määruuses seatud juhi koolituse eesmärgid.

Kohustuslik kirjandus : Määrab teooriaõpetaja individuaalselt lähtuvalt kaasaegsete õppematerjalide võimalustest.

T,2 Iseseisvaks õppimiseks juhendamine.

Õppe sisu : Vastavate teemaloengute läbimine, sh: videoloengud, dokumendid, slaidid ja testid.

Õpiväljundid: Pärast koolitust õpilane:

- 2.1. on valmis vastutama oma õppimise eest;
- 2.2. on koostanud individuaalse õppeplaani;
- 2.3. teab, kuidas autokool iseseisvat õppimist toetab ja kellelt vajadusel abi saab.

Kohustuslik kirjandus : Määrab teooriaõpetaja individuaalselt lähtuvalt kaasaegsete õppematerjalide võimalustest.

T.3 Mootorratta turvalisus.

Õppe sisu : Vastavate teemaloengute läbimine, sh: videoloengud, dokumendid, slaidid ja testid.

Õpiväljundid: Pärast koolitust õpilane:

- 3.1. mõistab mootorratta kasutaja juhendiga tutvumise olulisust;

- 3.2. teab peamisi tänapäeva mootorrattastel kasutatavaid aktiivse ja passiivse turvalisuse elemente ja nende tööpõhimõtet (turvavöö kinnitamine ja istumisasendi reguleerimine, kaassõitja turvavarustuse kinnitamine, pagasi õige paigutus ja kinnitamine);
- 3.3. teab mootorratta tüüpe ja nendest tulenevaid erisusi ja riske suurendavaid tegureid;
- 3.4. teab sõitjate- ja veoseveo ning turvavarustuse kasutamise nõudeid;
- 3.5. teab turvavarustuse vale kasutamise või mittekasutamise seotud ohte ja on motiveeritud turvavarustust kasutama;
- 3.6. teab mootorrattale istumise ja maha tulekuga seotud ettevaatusabinõusid;
- 3.7. teab mootorratta erinevate mehhanismide tööpõhimõtteid;
- 3.8. teab kasutatavale mootorrattale kehtivaid tehnoseisundi nõudeid;
- 3.9. teab keskkonnaga seonduvaid nõudeid mootorratta kasutamisel;
- 3.10. teab kasutatava lisa- ja mugavusseadmete mõju liiklusohutusele ja mootorratta juhitavusele.

Kohustuslik kirjandus : Määrab teooriaõpetaja individuaalselt lähtuvalt kaasaegsete õppematerjalide võimalustest.

T.4. Sõidu alustamine ja mootorratta asukoht sõites.

Õppe sisu : Vastavate teemaloengute läbimine, sh: videoloengud, dokumendid, slaidid ja testid.

Õpiväljundid: Pärast koolitust õpilane:

- 4.1. teab, kuidas mootorrattaga ohutult sõitu alustada;
- 4.2. teab mootorratta asukoha valikuga seotud reegleid;
- 4.3. teab, kuidas valida asukohta teel riski vältimise ja keskkonna säästmise eesmärgil;
- 4.4. on motiveeritud oma sõitu riski vältimise ja keskkonna säästmise eesmärgil planeerima.

Kohustuslik kirjandus : Määrab teooriaõpetaja individuaalselt lähtuvalt kaasaegsete õppematerjalide võimalustest.

T.5. Sõidu eripära asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis.

Õppe sisu : Vastavate teemaloengute läbimine, sh: videoloengud, dokumendid, slaidid ja testid.

Õpiväljundid: Pärast koolitust õpilane:

- 5.1. teab mootorratta juhtimise eripära asulavälisel teel ja kiirteel võrreldes mootorratta juhtimisega asulas;
- 5.2. omab ülevaadet asulavälisel teel, kiirteel ja tunnelis mootorratta juhtimisega seotud riskidest ja nende vältimise võimalustest;
- 5.3. on motiveeritud järgima asulavälisel teel ja kiirteel mootorrattast juhtides sõidukiirusele kehtestatud piiranguid ning hoidma ohutut piki- ja külgvahet.

Kohustuslik kirjandus : Määrab teooriaõpetaja individuaalselt lähtuvalt kaasaegsete õppematerjalide võimalustest.

T.6. Mootorratta peatamine ja sõidu lõpetamine.

Õppe sisu: Vastavate teemaloengute läbimine, sh: videoloengud, dokumendid, slaidid ja testid.

Õpiväljundid: Pärast koolitust õpilane:

- 6.1. teab mootorratta peatamise ja sõidu lõpetamisega seotud erisusi;
- 6.2. oskab mootorratta peatamise ja sõidu lõpetamise reegleid probleemülesande lahendamisel rakendada;
- 6.3. teab mootorratta peatamise ja sõidu lõpetamisega seotud ohtu suurendavaid tegureid (pehme ja ebatasane pinnas, teekatte eripärast lähtuvad ohud, kallak ja tõus jms).

Kohustuslik kirjandus : Määrab teooriaõpetaja individuaalselt lähtuvalt kaasaegsete õppematerjalide võimalustest.

T.7. Grupis sõit.

Õppe sisu: Vastavate teemaloengute läbimine, sh: videoloengud, dokumendid, slaidid ja testid.

Õpiväljundid: Pärast koolitust õpilane:

- 7.1. teab grupis sõitmisel erinevaid võimalusi grupi üles ehitamiseks (grupis olevate mootorrattaste asukoht teel) lähtuvalt grupi suurusest, tee iseärasustest, sõidu eesmärgist, mootorratta iseärasustest, juhi kogemusest jms;
- 7.2 mõistab, et grupi ülesehitusest sõltub sõidu ohutus;
- 7.3. teab grupis sõitmisel erinevaid võimalusi teabe vahetamiseks (käeviiped, raadiojaamade kasutamine, navigatsiooniseadmete kasutamine);
- 7.4. mõistab grupis sõitmisel ohutuse tagamiseks vajaliku teabe vahetamise viiside kokkuleppimise tähtsust.

Kohustuslik kirjandus : Määrab teooriaõpetaja individuaalselt lähtuvalt kaasaegsete õppematerjalide võimalustest.

T.8. Möödaskõit, möödumine ja ümberpõige.

Õppe sisu: Vastavate teemaloengute läbimine, sh: videoloengud, dokumendid, slaidid ja testid.

Õpiväljundid: Pärast koolitust õpilane:

- 8.1. teab mootorrattaga möödaskõidu, möödumise ja ümberpõikega seotud erisusi (grupis sõites, mootorratta tüübist tulenev jms);
- 8.2. mõistab, et teel, kus pärisuunas on kaks või enam teekattemärgistega tähistatud sõidurada, on ohtlik tiheda liikluse korral, kui kõik rajad on ühtlaselt koormatud, ees sõitvatest sõidukitest mööda sõita.

Kohustuslik kirjandus : Määrab teooriaõpetaja individuaalselt lähtuvalt kaasaegsete õppematerjalide võimalustest.

T.9. Mootorratta juhtimine rasketes tee- ja ilmastikuoludes.

Õppe sisu: Vastavate teemaloengute läbimine, sh: videoloengud, dokumendid, slaidid ja testid.

Õpiväljundid: Pärast koolitust õpilane:

- 9.1. teab mootorrattale mõjuvate jõudude olemust ja oskab neid oma sõidus arvestada;
- 9.2. teab rasketes tee- ja ilmastikuoludes mootorratta juhtimisega seotud ohte ja kuidas neid ohte on oma käitumisega võimalik vältida;

9.3. teab, kuidas tulesid nähtavuse parandamiseks õigesti kasutada vastutuleva sõidukiga kohtudes, eesolevale sõidukile järele jõudes ja/või mööda sõites, peatudes ja parkides ning hädapeatuse korral;

9.4. mõistab, et pimedal ajal on nähtavus palju halvem kui valgel ajal vaatamata tuledel õigele kasutamisele, ning teab, et seda puudujääki saab kompenseerida sõidukiiruse vähendamisega;

9.5. omab motivatsiooni sõita oludele vastava sõidukiirusega ning õige piki- ja külgsuuna;

9.6. saab aru pimedal ajal esinevatest, eriti kergliiklust puudutavatest ohtudest.

Kohustuslik kirjandus : Määrab teooriaõpetaja individuaalselt lähtuvalt kaasaegsete õppematerjalide võimalustest.

2. SÕIDUÕPPE ÕPIVÄLJUNDID

S.1. Juhi tööasend ja turvavarustus.

Õppe sisu: Luuakse eeldused enne sõidu alustamist enda ja teiste liiklejate ohutuse tagamiseks vajalike oskuste kujunemiseks. Luuakse eeldused kasutada turvavarustust ja nõuda turvavarustuse kasutamist sõitjatelt.

Õpiväljundid : Pärast koolitust õpilane:

1.1. oskab teostada mootorratta sõidueelset kontrolli, näiteks kasutades mootorratta käsiraamatut;

1.2. oskab reguleerida tööasendi ja tahavaatepeeglid juhile sobivaks;

1.3. oskab kasutada mootorratta turvavarustust ja aidata kaassõitjatel turvavarustust kinnitada, samuti selgitada turvavarustuse kasutamise vajalikkust;

1.4. Oskab kasutada mootorrattale paigaldatud lisa- ja mugavusseadmeid;

1.5. Teab juhi vales tööasendis ja turvavarustuse vales kasutamisest tulenevaid ohte;

1.6. on motiveeritud kasutama turvavarustust ja nõudma turvavarustuse kasutamist sõitjatelt.

Iseseisva töö sisu : Harjutamise jätkamine kuni õpilane saavutab ohutu ja keskkonda säästva sõiduki käsitlemise vilumuse tasemel, mis on vajalik sõiduõppe jätkamiseks.

S.2. Mootorratta käsitlemine.

Õppe sisu: Luuakse eeldused ohutu ja keskkonda säästva mootorratta käsitlemisoskuste kujunemiseks, mis on vajalikud sõiduõppe jätkamiseks vähese liiklusega teedel.

Õpiväljundid : Pärast koolitust õpilane:

2.1. oskab käsitleda mootorrattast ohutult ja keskkonda säästvalt tasemel, mis võimaldab jätkata sõidu õppimist vähese liiklusega teel;

2.2. teab mootorratta vale käsitlemisega seonduvaid ohte ja mõju keskkonnale ning oskab sooritada erimanöövreid;

2.3. omab realistlikku arusaama isiklikest, mootorratta käsitlemisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest;

2.4. tajub ja teab oma nõrku külgi, mis on seotud mootorratta käsitlemisega, ning oskab oma käitumises nendega arvestada;

2.5. on motiveeritud mootorrattast ohutult ja keskkonda säästvalt käsitsema.

Iseseisva töö sisu : Harjutamise jätkamine kuni õpilane saavutab ohutu ja keskkonda säästva sõiduki käsitlemise vilumuse tasemel, mis on vajalik sõiduõppe jätkamiseks.

S.3. Mootorratta juhtimine vähese liiklusega teel

Õppe sisu: Luuakse eeldused enne sõidu alustamist enda ja teiste liiklejate ohutuse tagamiseks vajalike oskuste kujunemiseks. Luuakse eeldused kasutada turvavarustust ja nõuda turvavarustuse kasutamist sõitjatelt.

Õpiväljundid : Pärast koolitust õpilane:

- 3.1. oskab käsitseda mootorrattast ohutult ja keskkonda säästvalt viisil, mis on vajalik sõidu õppimise alustamiseks erinevates liiklussituatsioonides;
- 3.2. omab vajalikke oskusi liiklemiseks vähese liiklusega teel;
- 3.3. oskab peatuda ja parkida teel;
- 3.4. teab vähese liiklusega teel sõiduga seotud ohte ja oskab neid ohte oma käitumisega vältida;
- 3.5. mõistab, et juhil kui suurema ohuallika valdajal tuleb võtta vastutus enda ja teiste elu ning tervise eest;
- 3.6. omab realistlikku arusaama isiklikest, vähese liiklusega teel sõitmisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest;
- 3.7. tajub ja teab oma nõrku külgi, mis on seotud mootorratta juhtimisega vähese liiklusega teel, ning oskab oma käitumises nendega arvestada.

Iseseisva töö sisu : Harjutamise jätkamine kuni õpilane saavutab ohutu ja keskkonda säästva sõiduki käsitlemise vilumuse tasemel, mis on vajalik sõiduõppe jätkamiseks.

S.4. Mootorratta juhtimine erinevates liiklussituatsioonides

Õppe sisu: Luuakse eeldused liikluses osalemiseks vajalike oskuste kujunemiseks tasemeni, mis on vajalik sõidu õppimise alustamiseks erinevates liiklussituatsioonides.

Õpiväljundid : Pärast koolitust õpilane:

- 4.1. oskab keerulisema ja tihedama liiklusega teel käsitseda mootorrattast ohutult ja keskkonda säästvalt;
- 4.2. omab erinevates liiklussituatsioonides toimetulekuks vajalikke oskusi teel;
- 4.3. teab erineva liiklusega teedel sõiduga seotud ohte ja oskab neid ohte oma käitumisega vältida;
- 4.4. mõistab, et juhil kui suurema ohuallika valdajal tuleb võtta vastutus enda ja teiste elu ning tervise eest;
- 4.5. omab realistlikku arusaama isiklikest, erineva liiklusega teedel sõitmisega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest;
- 4.6. tajub ja teab oma nõrku külgi, mis on seotud mootorratta juhtimisega erineva liiklusega teedel, ning oskab oma käitumises nendega arvestada;
- 4.7. on võimeline kohanema liikluses toimuvate muutustega;
- 4.8. on võimeline hindama võimaliku liiklusohtliku olukorra tõsidust ja reageerima kohaselt;
- 4.9. on võimeline liiklusoludega arvestades mootorrattast juhtima antud teelõigul lubatud suurima sõidukiirusega.

Iseseisva töö sisu : Harjutamise jätkamine kuni õpilane saavutab ohutu ja keskkonda säästva sõiduki käsitlemise vilumuse tasemel, mis on vajalik sõiduõppe jätkamiseks.

5.5. Möödasõit, möödumine ja ümberpõige.

Õppe sisu: Luua eeldused mootorrattaga ohutuks möödasõiduks, möödumiseks ja ümberpõikeks ning väljaspool asulat peatumiseks ja parkimiseks vajalike oskuste kujunemiseks.

Õpiväljundid : Pärast koolitust õpilane:

- 5.1. oskab hinnata ohutuks möödasõiduks vajalike eelduste olemasolu;
- 5.2. mõistab, et möödasõit ei ole kohustuslik manööver;
- 5.3. oskab ohutult mööda sõita nii päri- kui ka vastassuunavööndi kaudu;
- 5.4. oskab käituda möödasõidetava rollis;
- 5.5. omab realistlikku arusaama isiklikest, möödasõidu, möödumise ning ümberpõikega seotud tugevatest ja nõrkadest külgedest.

Iseseisva töö sisu : Harjutamise jätkamine kuni õpilane saavutab ohutu ja keskkonda säästva sõiduki käsitsemise vilumuse tasemel, mis on vajalik sõiduõppe jätkamiseks.

2.6. Mootorratta juhtimine planeeritud teekonnal.

Õppe sisu: Luua eeldused arusaama kujunemiseks, et sõitudega seonduvat aegsasti planeerides on võimalik mõjutada sõidu ohutust ja säästlikkust. Luua eeldused motivatsiooni suurendamiseks sõiduga seonduvat planeerida.

Õpiväljundid : Pärast koolitust õpilane:

- 6.1. oskab nii asulas kui ka väljaspool asulat sõitu planeerida ja koostatud plaani järgi sõita;
- 6.2. mõistab, et sõitu planeerides on võimalik mõjutada sõidu ohutust ja säästlikkust;
- 6.3. on motiveeritud sõitu riski vältimise ja keskkonna säästmise eesmärgil planeerima;
- 6.4. sõiduteekonda kavandades hindab ja võtab arvesse tegureid, mis võivad avaldada mõju tema käitumisele juhina, näiteks elustiil, sõidu motiivid, sotsiaalne pinge, joove, uimastid, väsimus ja halb nägemine.

Iseseisva töö sisu : Harjutamise jätkamine kuni õpilane saavutab ohutu ja keskkonda säästva sõiduki käsitsemise vilumuse tasemel, mis on vajalik sõiduõppe jätkamiseks.

